

نگاهی نو
به کتابت و قرائت
قرآن کریم

نوشته‌ی: حسین منصورنیا

نگاهی نو به کتابت و قرائت قرآن کریم

نوشته‌ی: حسین منصورنیا

سرشناسه: منصورنیا، حسین، ۱۳۱۴ -

عنوان و نام پدیدآور: نگاهی نو به کتابت و قرائت قرآن کریم / نویسنده حسین منصورنیا.

مشخصات نشر: تهران: نشر رهی، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۴۲ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۹۹-۵۲-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

سوع: قرآن — رسم‌الخط و کتابت — راهنمای آموزشی

موضوع: Quran — Orthography — Study and teaching

موضوع: قرآن — قرائت — راهنمای آموزشی

موضوع: Quran — Readings — Study and teaching

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶/۸/۷۳۳ BP۷۳

رده بندی دهی: ۲۹۷/۱۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۰۰۴۹

آدرس: خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سپیدآب، پلاک ۲، واحد ۱۳

تلفن: ۰۹۳۷۹۷۰۷۷۷۹ - ۸۲۰۳۶۰۹

نوشته‌ی: حسین منصورنیا

طراحی جلد و صفحه آرای: علیرضا جزندری

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۹۹-۵۲-۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵ هزار تومان

فهرست

۷..... پیشگفتار

فصل اول کتابت قرآن

- ۱۰..... گفتار یکم الفبای زبان عربی
- ۱۶..... گفتار دوم نگارش همزه
- ۲۰..... گفتار سوم نگارش کلمات قرآنی مختوم به همزه
- ۴۶..... گفتار چهارم الف زائده در نگارش قرآنی افعال ناقص
- ۵۱..... گفتار پنجم کتابت قرآنی کلمات همسان به دو شکل متفاوت
- ۵۳..... گفتار ششم کتابت صیغه‌های جمع افعال
- ۵۵..... گفتار هفتم الف زائده و یاء زائده در نگارش دیگر کلمات قرآنی
- ۶۰..... گفتار هشتم الف و اثبات همزه‌ی وصل در کتابت قرآن
- ۶۴..... گفتار نهم کتابت همزه‌ی مجاور
- ۶۷..... گفتار دهم کلمات قرآنی دارای واو زائده
- ۷۱..... گفتار یازدهم رسم الخط ثناء تان
- ۷۶..... گفتار دوازدهم یاء وحدت
- ۷۸..... گفتار سیزدهم اثبات و حذف اء متواتر در افعال
- ۸۲..... گفتار چهاردهم رسم الخط کلمات ناقص
- ۸۹..... گفتار پانزدهم حذف لام الفعل بعضی از کلمات ناقص واوی و یایی در کتابت قرآنی
- ۹۲..... گفتار شانزدهم مقطوعات و موصولات
- ۱۰۲..... گفتار هفدهم در بیان نون تأکید و کتابت آن
- ۱۰۴..... گفتار هجدهم رسم الخط مصحف عثمانی، غلط‌های املائی، تناسبات

فصل دوم قرائت قرآن

- ۱۱۲..... گفتار یکم در بیان فضیلت قرآن
- ۱۱۸..... گفتار دوم در بیان تحریف‌ناپذیری قرآن
- ۱۲۲..... گفتار سوم در اختلاف قرائات
- ۱۲۵..... گفتار چهارم قرائت قرآن تنها مطابق سیاهی جایز است
- ۱۲۷..... گفتار پنجم قرائت سبعة و راویان آنها
- ۱۲۹..... گفتار ششم در بیان فضیلت قرائت قرآن؛ ثواب قاری و مستمع آن
- ۱۳۱..... گفتار هفتم در بیان وجوب احترام قرآن و حرمت هتک آن
- ۱۳۳..... گفتار هشتم در بیان کیفیت نزول قرآن و مراتب آن
- ۱۳۶..... گفتار نهم آداب قرائت قرآن

۱۳۹	گفتار دهم اعجام و نقطه گذاری قرآن.....
۱۴۱	گفتار یازدهم صداها و نشانه های قرآنی.....
۱۴۴	گفتار دوازدهم تغییر اعراب.....
۱۴۶	گفتار سیزدهم استعاذه و بسمله قبل از قرائت قرآن.....
۱۴۹	گفتار چهاردهم روش های قرائت قرآن.....
۱۵۱	گفتار پانزدهم در بیان آیهی ترتیل و معنی تجوید.....
۱۵۳	گفتار شانزدهم شناسایی دندان ها.....
۱۵۵	گفتار هفدهم در بیان معنی حروف هجائیه و شناخت مخارج حروف.....
۱۵۹	گفتار هجدهم صفات ذاتی حروف.....
۱۶۳	گفتار نوزدهم در بیان صفات عارضی حروف.....
۱۶۵	گفتار بیستم در بیان لحن «خطا» در قرائت و اقسام آن.....
۱۶۸	گفتار بیست و یک در بیان معنی ادغام، اقسام و شرایط آن.....
۱۷۵	گفتار بیست و دوم در بیان احکام میم ساکن نزد حروف هجائیه.....
۱۷۶	گفتار بیست و سه در بیان احکام نون ساکنه و تنوین در نزد حروف هجائیه.....
۱۷۹	گفتار بیست و چهارم در بیان ادغام کامل و ناقص و مُصْطَلَحَات الضَّبْط.....
۱۸۱	گفتار بیست و پنجم در بیان تخفیف، رقاء و تغلیظ لامات.....
۱۸۵	گفتار بیست و ششم در بیان معنی مد و قحر و شروط آن.....
۱۹۳	گفتار بیست و هفتم در بیان احکام های کایه.....
۱۹۵	گفتار بیست و هشتم صله یا اشباع هاء ضمیر.....
۱۹۹	گفتار بیست و نهم خلط و مزج.....
۲۰۳	گفتار سی ام سکنه ها و سکت.....
۲۰۵	گفتار سی و یکم در بیان وقف، انواع و احکام آن.....
۲۱۲	گفتار سی و دوم روش های اعمال وقف.....
۲۱۴	گفتار سی و سوم علامات و رموز وقف.....
۲۲۰	گفتار سی و چهارم در بیان وقف به حرکت و.....
۲۲۳	گفتار سی و پنجم در بیان صلهی میمی، اماله و ذکر چند نکتهی حاشیه ای دیگر.....
۲۲۸	گفتار سی و ششم در بیان سبب تکبیر و وجوه آن.....
۲۳۰	گفتار سی و هفتم در بیان آداب تلاوت و ختم قرآن مجید.....
۲۳۳	گفتار پایانی یادآوری چند نکته.....
۲۴۱	آشنایی با نویسنده.....

پیشگفتار

در آغاز بر آن شدم تا سخنی چند پیرامون کتاب آسمانی‌مان قرآن بیان کنم. کتابی که دربرگیرنده‌ی نیازهای مادی و معنوی بشر است. کتابی که راه بهزیستی و سعادت بشر را می‌نمایاند و سند حقانیت پیامبر بزرگوار ما است و قانون اساسی اسلام است. چنان‌که برای هدایت پرهیزگاران. کتابی است آموزنده‌ی دروس زندگی و این کتاب به لحاظ معنوی مجموعه‌ی گفتار خداوندی است که بر پیامبر فرود آمده است تا بر بشریت بتواند و به وسیله‌ی آن، انسان‌ها را از گمراهی و تباهی برهاند؛ از پستی‌ها و حیوانیت رهاشد و به اوج پاکی‌ها و مقام انسانی‌شان برساند؛ رموز هستی را بر آنها بازگو کند و در برابر جهان را برایشان آشکار سازد؛ اهداف خلقت را بازگو و مقام و وظیفه‌ی انسان را روشن کند و او را به کمال ره نماید و انسان بی‌این کتاب هیچ است و بنا او همه.

این کتاب، کلید ورود به معالم دین است و در راهی است برای رفتن به جهانی همه نیکی و همه پاکی. آن کس که با او آشنا نباشد، از سادگی خبر است و آن کس که از او گریزد، از انسانیت گریخته است؛ لذا اولین کار یک مسلمان آشنایی با کتاب دین است. او باید زندگی دین خویش را با قرآن آغاز کند و با آن به پایان برد.

این است که فراگیری قرآن از مهم‌ترین واجبات است و برین کار انسان باید فراگیری این کتاب باشد. این فراگیری عبادت است و از بزرگ‌ترین عبادات.

حتی بر کسی که زبان عربی نمی‌داند فرض است که اصل این کتاب را بیاموزد، اگرچه معنی آن را نداند. همچنین آن کس که اصل عربی را می‌خواند ولی از معنی‌اش بی‌خبر است، پاره‌ای از ثواب را برده است؛ چرا که خواندن این کتاب به انسان روح می‌بخشد و او را آماده می‌سازد تا از آلودگی‌ها رهایی یابد و به پاکی‌ها رو نهد. همچنین او را مشتاق می‌سازد تا به فراگیری عمیق آن بپردازد تا از معنی‌اش باخبر شود. یک مسلمان باید بکوشد تا قرآن را درست بخواند و الفاظ را بر طبق قواعد ادا

کند؛ چرا که سعی در درست‌خوانی قرآن نیز وظیفه است. سهل‌انگاری و بی‌توجهی به قرائت قرآن ناشایسته است.

هشتمین پیشوایمان به نقل از پدران بزرگوارش چنین فرموده که: «یادگیری علم دین بر هر مسلمان واجب است. این دانش را بجوئیم که طلبش به‌خاطر رضایت خدا کاری است پُر اجر و پی‌گیری‌اش عبادت است. و مباحثه پیرامون آن، به‌جای آوردن حمد خداست و عمل کردن به آن علم جهاد و مبارزه در راه خداست و آموزش آن به دیگران باعث نزدیکی به خداوند است.»

کتابی ۱ که تقدیم مشتاقان می‌کنم، شامل دو فصل است:

فصل آن: کتابت قرآن، شامل ۱۸ گفتار؛

فصل دوم: قرائت قرآن، شامل ۳۷ گفتار.

و در سخن پایانی آمده، «زَمَّ می‌دانم به مصداق «مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلُوقَ لَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ» از تمامی مراسم و اسبید خود تشکر و قدردانی و از عزیز گرانقدر جناب آقای رضا خوشنود که با دقت زاینده‌امری در حروفچینی و تایپ مطالب و اعراب‌گذاری آن زحمات زیادی متقبل شدند، سپاس‌گزارم.»

اضافه می‌کنم که این مجموعه خالی از اشکال و مبرای از هرگونه عیب و نقص نیست؛ لذا از کلیه‌ی اساتید فن، صاحب‌نظران و قاریان محترم قرآن تقاضا دارم، در صورت ملاحظه‌ی هرگونه سهو و خطا، نظرات خود را به اطلاع اینجانب برسانند تا ان‌شاءالله در رفع نقایص پیش‌آمده اقدام لازم به عمل آید.

حسین منصورنیا

نشانی صندوق الکترونیکی: mansournia_ma@yahoo.com